

ပျို့တောင်ကစိန်

လိယနူအါရုံ ၁၁၁၆, ၂၀၀၈နံ - ခုန့်အုန်အုန်ကွိုင် ၂၀၀၈ F1

တင်ထိုင်ဒူးတင်, တင်မာသံမာစိ ဒီးတင်မာအါထိုင်သူးမုာ်သံဂ်ဘိလါချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ်ရျှာ်ပူ

တင်ထိုင်ကတီာ်ပူကွိုင်ဝဲတနီၤလဲဝဲကညီကီာ်စဲာ်ကလံးစီးအပူၤဘၣ်ဆၣ်, နအဖ အတင်မာအါထိုင်သူးနီာ်ဂံာ်လါဟီာ်ကတီာ်ပူသ့ၣ်တဖၣ်တ ဆိကတီာ်တုာ်ဝဲဒၣ်ဘၣ်. ဝဲချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ်ရျှာ်အပူၤန့ၣ် နအဖ ဒူးအါထိုင်သူးနီာ်ဂံာ်အိုင်ထိုင်သူးခိဖျါလါအသူးမုာ်ဒိုင်အသိသ့ၣ်တဖၣ်အိုင် ထိုင်ဝဲ. တင်သ့ၣ်အါထိုင်သူးတင်လီာ်တင်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတင်ထိုင်ဒူးပူၤလီာ်အိုင်ကမ့ၣ်ဖူသဝီလါအအိုင်လါ တင်သ့ၣ်အါထိုင်သူးတဖၣ်န့ၣ် လီၤ. မုာ်လါ နအဖ အသူးသ့ၣ်တဖၣ်စိာ်မုာ်စိာ်ဂဲၤဝဲလဲစံာ် (သန့) လါအမုာ် “ထိုင်ဒီးခးတၢ်ဂျီယီ” တခါအံၤအသိ, နအဖ အသူးလါအ မုာ်ဂဲၤဝဲလါ ချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ်ရျှာ်သ့ၣ်တဖၣ် ခးသံ မ့တမုာ် ခးဘၣ်ဒိဝဲပူၤလီာ်အိုင်ကမ့ၣ်ဖူသဝီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်န့ၣ်ကလဲာ် ဒီးမဟးဂူၤဟးဂီၤ တင် ဟီာ်ကတီာ်ပူအလီာ်အမုာ်ဘုးဒီးသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတင်အိုင်တင်အိသက့ၤကီာ်ရျှာ်ဒိဘၣ်ညါအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဝဲဟီာ်ကတီာ်ပူသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ ဆိဒိုင်တင်ဟီာ်ကတီာ်ပူအအိုင်လါ နအဖ အတင်ပါအပူၤ, သူးသ့ၣ်တဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤတင်ကလုာ် ဆူသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လါကလဲၤသ့ၣ်ထိုင်ဘျီ ထိုင်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်သူးအတင်လီာ်တင်ကျဲသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးဝဲဆူၣ်အဝဲသ့ၣ်ကျိချဲပုာ်သ့ၣ်ဒီးတင်အိုင်တင်အိ ဒီးဘျီထိုင်က့ၤသိလုာ်ကျဲလါအအိုင် လါ နအဖ အတင်ပါအဖိလဲာ်သ့ၣ်တဖၣ်လါအကဟ့ၣ်ဂံာ်ဟ့ၣ်ဘါဝဲသူးအတင်ဆိလီၤသးလါဟီာ်ကတီာ်ပူန့ၣ်လီၤ. လဲာ်တင်ဟီာ်ဖျါ တဘျီ အံၤပာ်ဖျါထိုင်ဘၣ်သးတင်မဟးဂူၤဟးဂီၤပူၤဂီၤစွဲးယာ်လါအကဲထိုင်တုာ်လဲအသးဝဲ လါအိးကထိဘၣ် တုၤ လါ လါဒိုင်ဝဲဘၣ် ၂၀၀၇ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ်ရျှာ် လါအအိုင်သ့ၣ်လီၤသးလါ က ညီကီာ်စဲာ်ပူၤလါမုာ်ထိုင်ကလံးစီးတကပၤလါအမုာ် ဟီာ်ခိာ်လါအအိုင်ဒီးပုာ်လါစာ်တဖၣ်လါအတုာ်ရဲၣ် လီၤအသးလါကီာ်ရျှာ် အမုာ်န့ၣ်တခါဆူတင်ပါခိာ်သ့ၣ် တဖၣ်လါအအိုင်ဝဲဘူးဒီးပကီာ်ခိဆူမုာ်န့ၣ်တကပၤ န့ၣ်လီၤ. နအဖ ဒိုင်ဝဲာ်ကွိုင်ဝဲချာ်လွံာ်ထွန်ဟီာ်က တီၤလါမုာ်န့ၣ်တကပၤဖးလဲၤညါဒီးဒူး ကဲထိုင်ဝဲပကီ ကီာ်ခိ ဒီးပာ်ဖျါဝဲလါ အဝဲသ့ၣ်ဟီာ်ခိဂီၤအပူၤန့ၣ် လီၤ. ကီာ်ရျှာ်အဝဲအံၤ နအဖ အသူးဆိလီၤအသး ယံာ်တုာ်မးဝဲလဲ, သန့က့ၤသူးအတင်ဆိလီၤသးအဂါ အကျါအိုင်ဝဲအါဒိုင်တက့ၤဝဲတင်လီၤလါအအိုင်ဆိ လီၤသးလါသိလုာ်ကျဲကပၤသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတင်ပါခိာ် တနီၤနီၤအဖိခိာ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤကွိုင်လဲာ်ခံနံၣ် ဘၣ်ဆၣ် နအဖ အသူးအတင်ဟူးတင်ဂဲၤလါ ချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ် ရျှာ်ဒိအမုာ်တင်မာလဲာ်ထိုင်သူးအတင်မာအါမာသိမာဝ ယဲဒူဖိသဝီဖိလါကညီကီာ်စဲာ်အပူၤတစိတုာ်ဒီးဘၣ်. နအဖ သူးဒူးအိုင်ထိုင်ဝဲသူးအန့ၣ်ဒီးသူးဝဲလါခိာ် သ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတင်လီၤအါထိုင်ဝဲကွိုင်ကွိုင်ကီာ်ရျှာ်တဘျီအံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒ်အမုာ်တင်မာအါမာသိအဒူးအတြာ်တခါအသိးန့ၣ်လီၤ.

မိာ်မုာ်သးစာ်တဂၤအံၤ ဝဲဃာ်ဝဲအဖိဖဲအဃာ်လါပုာ်လဲာ်ကျါ ဖဲလါအိးကထိဘၣ် ၁၅၁၆ ၂၀၀၇နံၣ် ဘၣ်ဟံာ်ကွိုင်အဟံၣ်ဒီးဃာ်အိုင်ဝဲဃာ်ဒီးထံၣ်ချာ်ခဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဖဲနအဖ အသူးတဖၣ်ဟူးဂဲၤဝဲလါအဝဲသ့ၣ်သဝီအဆါကတီာ်န့ၣ်လီၤ. (တင်ဂီၤ ကညီကီာ်စဲာ် ယာ် ကစိာ်)

တင်မာအါထိုင်သူးမုာ်သံဂ်ဘိအံၤမုာ်တင်မာဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲခိခိာ်ဖူသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လါချာ်လွံာ်ထွန်ကီာ်ရျှာ်လါနအဖ အသူးဒီးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖိုင်ခိဖျါတင်မာဆူၣ်လါကလဲၤမာတၢ်, ကျိာ်ဖိစူဖိ, တင်အိုင်တင်အိဒီးတင်အဂုၤအဂါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒ်လဲာ်ဂ့ၤ

ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, သဝီဖိလၢချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤတြီယာ်တ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤအၤမၤသီသ့ၣ်တဖၣ်လၢကျဲအဘိဘိ ဇီးဂုၣ်ကျဲးစး
ယုၢ်ပုၤဖျဲးသးတသ့ဖဲအသးသီးကဟးဆွဲးဝဲတၢ်မၤပိာ်ထွဲသးအတၢ်ကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ နအဖ အသး သ့ၣ်တဖၣ်
အံၤတဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်မၤဘၣ်, ကျိၣ်စ့, တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အဂ့ၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢသဝီဖိလၢ အဝဲသ့ၣ်ဖိၣ်ဝဲတၢ်ချးဘၣ်သ့ၣ်တ
ဖၣ်အအိၣ်ဘၣ်အယိ သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဟံၣ်လဲၣ်လၢကမျၢၢ်ခဲလၢာ်ဒ်အမ့ၢ်သးအတၢ်ပညိၣ်လၢကခးဝဲအဂီၢ်လၢအဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါဒီး
အဝဲသ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးဟးဝုၤဝါယုၢ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သီးအဝဲသ့ၣ်ကမၤဆူၣ်ဝဲလၢကသးလီၢ်သးကျဲဆူၣ်တၢ်နီၣ်တၢ်အလီၢ်
လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်ယၢ်အိၣ်လၢ နအဖ သးအတၢ်ပၤအဖိလၢန့ၣ်လီၤ. နူဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဘၣ်လၢကဒုး
န့ၣ်က့ၤဝဲတၢ်မၤဆူၣ်သးလီၢ်သးကျဲသ့ၣ်တဖၣ်သန့က့ သးသ့ၣ်တဖၣ်ဟံၣ်လီၤတ့ၢ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အါဒ်အါဂၤလၢတၢ်ခးပနီၣ်အ
လီၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လၢနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ်, နအဖ အသးဆုၢ်အါထီၣ်အသးဒ်သီးကဒိၣ်ဖိဒိၣ်ကမိၤဝဲလၢ ကညိဟီၣ်ကဝီလၢအမ့ၢ်ချၢၣ်လွံၣ်
ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ် ဒီးဒ်သီးကဟံၣ်လီၤဝဲအသးတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲးမၤယးမၤကီၤသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢသး တၢ်ပၤအဖိလၢယးယးအဂီၢ်လီၤ.
ဖဲ လၢနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၈, ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ် နအဖ ဆုၢ်ထီၣ်ဝဲအသးကျိၣ် လၢအပၣ်ယုၢ်ဒီးသီလ့ၣ် (၈၂) ခိၣ်လၢအတီၣ်ဝဲသးဖိအဂၤ
၁,၆၀၀ဂၤယၢ်ယၢ် ဒီးပုၤဝဲတၢ်ဖိလၢအမ့ၢ်ပုၤယိာ်ဖိဖဲလၢမူကီၢ်ဆၣ်လၢချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိးတကပၤန့ၣ်လီၤ. သးကျိၣ်
အံၤဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ထီၣ်အိၣ်လၢမူကီၢ်ဆၣ်ဒ်သီးကဟံၣ်ဖိထီၣ်အသးဒီး ခလရ (၆၀) လၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢ သးပုၣ်ညိၣ်လၢသ
ဘိရၢၣ် ပုၤသမံၤမိးတၢ်အလီၢ်တတီၤဖဲမူကီၢ်ဆၣ်လၢကျဲကပၤစးထီၣ်လၢလၢဒိၣ်တုၤလီၤလၢ ဖွၣ်ဂီၤ(လၢမ့ၢ်တြီကီၢ်ရၢၣ်မ့ၢ်န့ၣ်ကလံၤစိး)
န့ၣ်လီၤ. ကျဲတဘိအံၤမ့ၢ်ဝဲတၢ်အရၢဒိၣ်တခါလၢတၢ်လဲၣ်တၢ်က့ၤလၢ ပုၤသးဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လၢကလဲၤ ထီၣ်ဆူၣ်တၢ်မဲၣ်ညါလၢမ့ၢ်
တြီကီၢ်ရၢၣ်ကလံၤစိးဒီးမ့ၢ်တၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်ဒီးသးအဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဒီးသးမ့ၢ်အါဂီၢ်ဂီၢ်ဒီးမ့ၢ်စ့ကိး တၢ်စးထီၣ်ပးအလီၢ်လၢ
နအဖ အသးဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကန့ၣ်လီၤဆူၣ်ကစၢ်ကလိကျိၣ်ဒီးဆူၣ်ကလံၤစိးဒီးကလံၤထံးန့ၣ်လီၤ. ဖဲ လၢနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၈, ဖဲသးကျိၣ်
အံၤထံၣ်လီၢ်သးဒီးခိၣ်သးရၢၣ် (၆၀) ဝံၤအလီၢ်ခံသးသီလ့ၣ်အိၣ်တ့ၢ်ထဲ ၇၀ခိၣ်ဒီးသးဖိ ၁,၄၀၀ဂၤယၢ်ယၢ်လီၤ. သီၣ်လ့ၣ် (၁၂)
ခိၣ်ဒီးသးဖိ ၂၀၀ ဂၤန့ၣ်အိၣ်တ့ၢ်ဝဲဖဲသးတၢ်လီၢ်လၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢကျဲကပၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တကးဒ်ဘၣ်ဖဲသးကျိၣ်
အံၤဟဲတုၤတၢ်သ့ၣ်သီလ့ၣ်တခါလၢအဘၣ်တၢ်တယာ်ကွၢ်အိၣ်လၢအတီၣ်ဝဲခိၣ်ဖၣ်ဘိသးဖိခဲလၢာ် ၂၀၀၈, လၢအဟဲလၢ နအဖ
သးတၢ်လီၢ်ဖဲဆိမံၤလူၢ် ဆူ မ့ၢ်သးသးတၢ်လီၢ်, ဟဲဟံၣ်ဖိထီၣ်အသးဒီးအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲ လၢနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၈, ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ် နအဖ သး ၂၀၀၀ဂၤယၢ်ယၢ်လၢအဟဲလၢ တပ်မ (၃၃),လၢအအိၣ်လၢ ခလရ (၆၀)တ
ဖၣ်ဟံၣ်တ့ၢ်ကွၢ်တၢ်လီၢ်ဒီးလဲၣ်ဆူၣ်ထီၣ်တခါလၢလၢဒိၣ်တကပၤစးထီၣ်လၢဖွၣ်ဂီၤကျဲတုၤလီၤလၢဆိမံၤလူၢ်, မ့ၢ်သး, ဝၣ်ဒိၣ်ခိၣ်,
ပိၤခိၣ်စိးမိးရထာ်း သဝီသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်လဲၣ်တၢ်အခါ သးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖိၣ်ယာ်ဆိမံၤလူၢ်သဝီဖိ ၁၆၀၀ဒီးမၤအ
ဝဲသ့ၣ်ဝဲတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်ဖးဒိၣ်ချံသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တပ်မ (၃၃) အံၤဟံးန့ၣ်တၢ်လီၢ်ဖဲ ခမရ (၆၀) အသး ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဖဲ
သးပုၣ်ညိၣ် အမ့ၢ်ထီၣ်တခါဆူၣ်မ့ၢ်သးစးထီၣ်ဖဲသီလ့ၣ်ကျဲလၢလၢဒိၣ်တုၤလီၤလၢဖွၣ်ဂီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်ဒီးကိးဒိၣ်ချံလၢ
နအဖသးမၤဆူၣ်ဝဲလၢပုၤသဝီဖိ၁၆၀၀ဝဲန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ထီၣ်အိၣ်ဆူၣ် နအဖ အသးတၢ်လီၢ်လၢပိၣ်ရိၣ်စိၣ်,ဝၣ်ဒိၣ်ခိၣ်ဒီးမိးရထာ်း
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထီၣ်ဒုးဝဲ ကမျၢၢ်လၢအအိၣ်လၢပုၤလီၢ်အိၣ်ကမ့ၢ်အလီၢ်

*“ထီၣ်န့ၣ်ပဘၣ်ယုၢ် နအဖ အသးလီၤ. ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဟံၣ်တုၤလၢပသဝီပူၤန့ၣ်ပတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢပကသူၤတၢ်မၤအိၣ်ဒုးအဂီၢ်ဘၣ်လၢာ်ကွၢ်
ဝဲကလီၢ်ကလီၤ. တုၤလၢဆၢကတီၢ်ခဲအံၤဒၣ်လဲာ် ပမၤဒုးတဝံၤဒ်ဘၣ်. ပကဘၣ်လဲၣ်ကူးကုၤပဘုဒီးကုၤဟံၣ်ဖိၣ်ကုၤလၢဘုဖိအပူၤ တချး
လၢ နအဖ အသးဟံၣ်လၢပသဝီဒ်ဘၣ်န့ၣ် အဝဲသ့ၣ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤဆူၣ် ဆိထံးဒီးလၢဒိၣ်ဒီးဟံၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူၣ်ပတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးအလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဟံၣ်တၢ်အိၣ်အလီၢ်, ဒဲဖိဒီးဘုလၢမံာ်ပူၤန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ဒုၣ်အူအိၣ်ကွၢ်ဝဲခဲလၢာ်လီၤ.”*
-ဆ----- (ဖိၣ်ခါ, ၅၇န့ၣ်), ခ-----သဝီ (လၢနီၣ်ဝုၤဘၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်)

သးသူဝဲသးတၢ်လီၢ်ဒီးသးဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်လၢအအိၣ်လၢကျဲအယၢ်လၢချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ပုၤ, နအဖသးဟူးဂဲၤဝဲဒီးဆုၢ်ထီၣ်သး
ဆူၣ်ကစၢ်ကလိသ့ၣ်တဖၣ်ဒ်သီးကဂုၣ်ကျဲးစးမၤလီၢ်မၤကွၢ်ဝဲသဝီဖိလၢအပဒုၣ်ဟးဆွဲးဝဲသးအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢတၢ်ဆူၣ်အလီၢ်
ဖဲတၢ်လီၢ်အဝဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤလီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ယီၤကတီၢ်စးထီၣ်တ့ၢ်လဲၣ် ဖဲတၢ်လီၢ်ဖဲန့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အယိ ဖဲအံၤသးသ့ၣ်တဖၣ်
အတၢ်ဆိလီၤသးဂၢ်ကျၢၤဒိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. နအဖ အသးတဖၣ်ဟံၣ်ဝဲသဝီဖိတဖၣ်လၢအဂုၣ်ကျဲးစးဟးဆွဲးဝဲသးအတၢ်ပၤဒီးတၢ်မၤ
ဆူၣ်မၤစိးလၢကသးလီၢ်သးကျဲးထံကီၢ်ပဒိၣ်ဒုၣ်ဒါအသးဒီးလၢတၢ်ဂုၢ်ဝဲအံၤအယိ သဝီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲသးအတၢ်ပညိၣ်လၢကခးဝဲအ
ဂီၢ်လၢအဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါဒီးသးတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ တၢ်မၤအါထီၣ်သးနီၢ်ဂံၢ်လၢချၢၣ်လွံၣ်ထူၣ်ကီၢ်ရၢၣ်ကစၢ်ကလိတ
ခါအံၤအိၣ်ပညိၣ်လီၤဂံၢ်လၢတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘိၣ်လၢတၢ်ဒုးလၢအသူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤဒုသဝီလၢအဘၣ်ယးဒီးပုၤ
သဝီဖိလၢအယုၢ်လၢကဟးဆွဲးတၢ်မၤဆူၣ်သးလီၢ်သးကျဲးဒီးပျဲအသးသမုၣ်ဒ်သီးအသုတအိၣ်လၢသးအတၢ်ပၤအဖိလၢ တဂ့ၤအ

“ထိုင်ဒီးခးဖီလခံ” လာ နအဖ သူဝဲလဟ်ဂ်ကဝီလအအိဉ်လကညီကီဝဲဉ်ပူဒီတဘုဉ်ညါတခါအံတမ့တ်လာအမၤစၢသး ပဒိဉ်အတၢ်ပညိဉ်လအဒိဉ်လဲာ်ဝဲလအမ့တ်မၤစၢလီတၢ်လီလအတမ့တ်သးပၤအီၤဘဉ် ဒီးတၢ်နိဉ်ပိဉ်က့ၤကမုၢ်ခဲလၢဂ်ဆူတၢ် သးတၢ်ပၤအဖီလဒီးတၢ်ဟ်ဖိဉ်အလီၤန့ဉ်လီၤ. ကမုၢ်သ့ဉ်တဖၣ်မ့ၢ်အိဉ်လတၢ်လီၤဒ်အံၤလံတဘျီ သးသ့ဉ်တဖၣ်မၤလၢထီဉ်ပဲၤ ထီဉ်အတၢ်ကလုာ်သ့ဉ်တဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖံးတၢ်မၤ. ကျိဉ်စ့, တၢ်အိဉ်တၢ်အိဒီးတၢ်အဂ့ၤအဂၤတဖၣ် လကမၤစၢအဝဲသ့ဉ်သးဒီး တၢ်သ့ဉ်ထီဉ်ဘျီထီဉ်အဂီၢ် ကညီန့ၢ်ဒ်အလီၤန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်လၢသဝီဖီအါဒ်အါဂၤဆဲးဟးဆဲးဝဲသ့ဉ်မၤဆူဉ်သးလီၤသးကျဲဒီးသး အတၢ်ပၤအဝဲသ့ဉ်အယီ တၢ်မၤသံသဝီဖီအံၤကဲထီဉ်ဝဲတၢ်အရ့ဒိဉ်တခါလၢသးအတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲန့ဉ်လီၤ.

ဖဲ လါနိဉ်ဝုဘၢဉ် ၁၅သီ, ၂၀၀၇န့ဉ်န့ဉ် နအဖ အသးလၢအဟဲလၢ ခမရ (၂၁၈) ဒီး(၂၁၉) ခးသံဝဲစီလၢဂ်ဂုၤလၢအသးန့ဉ်အိဉ် ၂၈န့ဉ်, လၢအအိဉ်လကဒ်မ့ၢ်ဒၤ သဝီလၢကွံလၢကရူၢ်, လၢဒိဉ်ကီၢ်ဆဉ်န့ဉ်လီၤ. စီလၢဂ်ဂုၤမ့ၢ်သဝီဖီတဂၤဘဉ်ဆဉ် နအဖ သးဟ်အီၤဒ်အမ့ၢ် သးအတၢ်ပညိဉ်တၢ်ခးပနီဉ်အီၤလကခးဝဲအဂီၢ် လၢအဘဉ်ဘျီဒီးတၢ်သိဉ်တၢ်သိမ့ၢ်လၢအအိဉ်လတၢ်လီၤလၢ တအိဉ်လၢ နအဖ အတၢ်ပၤဖီလဒ်ဘဉ်အယီန့ဉ်လီၤ. သးခးသံကွံဉ်အီၤလီၤ. စီလၢဂ်ဂုၤဆီဟ်ဉ်ဆီယီဒီးထီဉ်ဖိဝဲသၢဂၤလၢအသး န့ဉ်အိဉ်ဝဲ ၂၅လါ ဒီး ၆န့ဉ်အဘၢဉ်စၢလီၤ. ခဲအံၤအဝဲသံလံဒီးအမၤလၢအအိဉ်လီၤတဲာ်တဂၤ ကဘဉ်ကွၢ်ဆဉ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကီတဲာ်ခဲ အါန့ၢ်အလီၤဒ်သိးကလုာ်အိဉ်လုာ်အိဒီးဆိဉ်ထွဲမၤစၢအဖီဒီးအနီၢ်ကစၢန့ဉ်လီၤ. တၢ်ပိာ်ထွဲထီဉ်သ့ဉ်တဖၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မၤနီဉ်မၤယါ ဘဉ်ယးဒီးတၢ်မၤသံလၢအဘဉ်တၢ်တဲာ်အီၤလၢ စီလၢဂ်ဂုၤအပၤ, သးန့ဉ်အိဉ်ဝဲ (၅၇) န့ဉ်လၢ အမ့ၢ်စီဆေ---ဖဲ လါနိဉ်ဝုဘၢဉ် ၂၀၀၇န့ဉ် န့ဉ်လီၤ.

“တရုးလၢ နအဖ သးဟဲတုၤလၢပခံာ်ပူဒီးဘဉ်န့ဉ် အဝဲသ့ဉ်ခးသံဝဲပုၤတဂၤ ဒီးဖဲအဝဲသ့ဉ်ဟဲတုၤလၢတၢ်သ့ဉ်တၢ်ဖျးအလီၤဒီး အဝဲ သ့ဉ်ခးသံကဒီးပုၤအဂၤတဂၤလီၤ. အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်သးတဖၣ်လၢအမၤသံပုၤခံာ်အံၤလီၤ. ပုၤလၢအမၤသံဝဲအဆိကတၢ်တဂၤန့ဉ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲ စီထူဂုၤဒီးခံာ်တဂၤန့ဉ်မ့ၢ်ဝဲစီလၢဂ်လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ယဖီဖိဒီးပုၤသဝီဖီဒ်သိးယလီၤ. အဝဲမ့ၢ်ပုၤဝဲကီတတၢ်ဒီးအသးန့ဉ်အိဉ်ဝဲ ၂၈န့ဉ် လီၤ. အဝဲအိဉ်ဒီးအဟံဉ်ဖိယီဖိဒီး အဖိသၢဂၤလီၤ. အဖိအဒိဉ်ကတၢ်တဂၤန့ဉ်သးန့ဉ်အိဉ်ဝဲဃုန့ဉ်ဒီးအသးဒါတဂၤန့ဉ်အိဉ်ဝဲသၢလါန့ဉ် လီၤ. ခဲအံၤအမၤတဂၤမၤတၢ်တသ့နီတမံၤဘဉ်ဒီးယဘဉ်ကွၢ်ထွဲအီၤလီၤ. ပုၤခးအီၤဖဲအဟဲတုၤလၢတၢ်သ့ဉ်တၢ်ဖျးအလီၤလၢကစၢကပၤ န့ဉ်လီၤ. အဆၢကတီၢ်အဝဲန့ဉ်အဝဲဟဲကုၤဒီးအသးကိးခံာ်လီၤ. အဝဲဟးဝဲလၢအသးကိးခံာ်အမံၤညါအယီ နအဖ သးထီဉ်အီၤဒီးခး အီၤလီၤ. လၢတၢ်ဘျီတၢ်တီၢ်တဂုၤဘဉ်အပုၤ, ကျိဉ်လဲာ်ဘဉ်ဝဲတီတီအကီၢ်ဘိအယီအဝဲသံဝဲတဘျီယီလီၤ.”

စီလၢဂ်ဂုၤလၢအသးန့ဉ်အိဉ် ၂၈န့ဉ် ဘဉ်တၢ်ခးသံအီၤလၢ သး ခမရ (၂၁၈) ဒီး (၂၁၉) ဖဲ လါနိဉ်ဝုဘၢဉ် ၁၅သီ ၂၀၀၇န့ဉ်န့ဉ်လီၤ. တၢ်န့ဉ်ဝဲအလီၤခဲသးသ့ဉ်တ ဖၣ်ဟံးန့ၢ်ကွံဉ်ဝဲတၢ်လၢအိဉ်ဒီးအီၤသ့ဉ်တဖၣ်ခဲလၢဂ်လီၤ. စီလၢဂ်ဂုၤအမိဉ်တၢ်ဂီၤ အံၤန့ဉ်ဘဉ်တၢ်ဒိန့ၢ်အီၤဖဲအသံဝဲအလီၤခဲတသီ ဖဲလါနိဉ်ဝုဘၢဉ် ၁၆သီန့ဉ်လီၤ. (တၢ်စီး ကညီဂုၤဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်)

စီလၢဂ်ဂုၤလၢအဘဉ်တၢ်ခးသံအီၤ ဖဲ လါနိဉ်ဝုဘၢဉ်၁၆သီ အဟံဉ်ဖိယီဖိလၢအအိဉ် လီၤတဲာ် (ဒ်တၢ်ဟ်ဖျးအီၤလၢတၢ်ဂီၤတဘဉ်အံၤအသိး). စီလၢဂ်ဂုၤအတၢ်သံအံၤဒုးကဲ ထီဉ်အမၤမ့ၢ်ကမဲဒီးအဖိသၢဂၤ, အဒိဉ်ကတၢ်တဂၤသးန့ဉ်အိဉ်ဃုန့ဉ်ဒီးအဆဲးက တၢ်တဂၤသးန့ဉ်အိဉ်ဝဲသၢလါလီၤ. အမၤလၢအအိဉ်မူလီၤတဲာ်အံၤဘဉ်သဂၢ်ဒီးတၢ် ကီတဲာ်ခဲလၢကဆိဉ်ထွဲမၤစၢအဖီသ့ဉ်တဖၣ်မ့ၢ်လၢအဝဲအတၢ်မၤစၢဟံဉ်ဖိယီဖိတ အိဉ်လၢဘဉ်အယီန့ဉ်လီၤ. (တၢ်စီး ကညီဂုၤဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်)

စီလၢဂ်ဂုၤ တမ့ၢ် စီဆေ---အဟံဉ်ဖိယီဖိအန့ဉ်အထၢအဆိကတၢ်တဂၤလၢအဘဉ်တၢ်မၤသံအီၤလၢကျဲဒ်အံၤဘဉ်. စီဆေ--- တဲာ်အါထီဉ်ဝဲတၢ်ဂုၤတၢ်ကျိၤလၢအကဲထီဉ်တၢ်သးဒီးအီၤဖဲအဝဲဘဉ်တၢ်သံကွၢ်အီၤလၢကညီဂုၤဝိခွဲးယာ်အပုၤမၤတၢ်ဖိန့ဉ်လီၤ. အဝဲ တဲာ်ဖျါထီဉ်စ့ကိးဝဲလၢနဝတ (SLORC) မၤသံဝဲအမၤဒီးအဖိမ့ၢ်ဖဲ ၁၉၉၀န့ဉ်န့ဉ်လီၤ.

အဝဲသုတ်ခးယူနွံ, ယလီတံင်လဲယဒဲဖီလင်လီ. ဝဲအဝဲသုတ်ကးဒီးယမတေတသုနီတမံ.ဘုတ်မာ်လဲယသုးသးတသုဘုတ်အပိလီ. ယမံနီဝဲဒဲနွံဒီးဖဲမာ်ဆါဒီအခါနွံတံင်ကိတ်မးအပိ ယဘုတ်လီယဆကးဒီးကးဘာယတ်ယတံင်ပူလီသနက်ကုမုမာ်ဟါလီနွံမူ ခိတ်ရှုလီ. ယဆိမိတ်လီယသးတံင်အံးဒုယသံလဲဝါသမာ်လဲ တံင်ကိတ်မးအပိလီ. အဝဲသုတ်တဟ်ထီၣ်ယလဲဒဲပူဘုတ်. အဝဲ သုတ်ဟ်တံင်ယလဲယလီတံင်အလီနွံလီ. ဝဲမာ်ဟါလီတသုပူဟ်ဝဲနွံအပိယကိးပသုဃုတံင်မးစာလီ.”

နီၣ်တ---သးနွံအိၣ်၅၅နွံလဲအဟဲလဲထ---သဝီ, ဝဲဆိထံးကိတ်ဆိ ဒီးနွံဘုတ်ကုဆါယါဘျဲလဲ လါအိးကထိဘၣ် ၁၂သီ ၂၀၀၇နွံ ဝဲနအဖအသးလဲအမာ် ၁၈၅ (၂၁၇)ဟဲခးအိးလဲအခဲပူဝဲအလီခဲနွံလီ. နီၣ်ထ---ဃုာ်ပူဖျဲအသးသမူသုဝဲဘုတ်ဆိဘုတ်ဒိဝဲနးနးကလဲာ်လဲအခိၣ်လဲအိၣ် ဒီးအခဲကိတ်အပိနွံကဲထီၣ်သးသု တခါလဲအဟဲတသုလဲဘုတ်မုတမုာ်ဘုတ်ဒီး ဆာထၣ်တသုလဲဘုတ်နွံလီ. (တံင်ဂီၤ ကညီဂါဝီခဲးယတ်ကရူာ်)

တံင်မာ်ဆူၣ်မာ်ခိးဒီးတံင်ကလုာ်အဂုၤအဂၤသုၣ်တဖၣ်

“လဲယဟ်တံင်ရှုခါနွံ နအဖအသးဟုၣ်လီတံင်ကလုာ်လဲပကဘုတ်မာ်တံင်မာ်ဆူၣ်မာ်ခိးအတံင်မးလီ. အဝဲသုတ်မာ်ပူၣ်တံင်ကျဲဒီးမာ်ပူၣ် လာ်လဲကမးပူၣ်တံင်ပူၣ်ဖျဲသုၣ်တဖၣ်လဲကျဲဒီးပမာ်မူ တံင်ဝဲဘျီအဝဲသုတ်ပူၣ်ပူၣ်နွံလီ. အဝဲသုတ်တဟုၣ်ပူၣ်အသးအလဲနီတမံ ဘုတ်. အဝဲသုတ်ဃုအိၣ်တံင်လဲပအိၣ်တခါလီ. အဝဲသုတ်ဟုၣ်လီတံင်ကလုာ်ခိးဖျဲသဝီသးပုာ်လီ. ပဘုတ်ဂဲဆာထၣ်ဂီၤဂီၤဒီးအိၣ်မာ်ဝဲ လဲလဲအဝဲသုတ်တံင်မးအဂီၢ်တသု ဃီလီ. ဝဲ ၁၁နာ်ရံၣ် နွံပဟဲကုၤ (ဆူပသဝီ)ဒီးစးထီၣ်မးကဒါတံင်မဲ မာ်ဃုာ်လီ ၁နာ်ရံၣ်ဒီး ၄နာ်ရံၣ် နွံပကုၤကဒါကုၤ (ဆူပသဝီ) လီ. ပဘုတ်မာ်တံင်ဆူၣ်မာ်လဲပသးအးလဲအဝဲသုတ်ကုပူၣ်တံင်ပူၣ်လီ. အဝဲသုတ်ဟ်ဝဲပခဲထီၣ်ပဲပ မာ်တံင်အခါနွံလီ. ပူၤလဲအသးပုာ်ကတံင်လဲအလဲဖဲနွံနွံအသးနွံကအိၣ်ဝဲ၅၀-၆၀လီ. ယသးနွံအိၣ်၅၅နွံလဲဒီးယဘုတ်လဲ မးနွံအဝဲသုတ်အတံင်ဒီး. ပူၤလဲလဲသုၣ်တဖၣ်နွံသးနွံလီဆီလိာ်သးလီ. ပူၤသးစာ်, သးပုာ်, ဝိာ်ခွါ ဒီးဝိာ်မုာ်, ဝိာ်မုာ်ဒီးဝိာ်ခွါဖိ, ပလဲခဲလဲာ်လီ.”

-စိစ----- (ဝိာ်ခွါ, ၅၅နွံ), က-----သဝီ (လဲခဲပထုဘၣ် ၂၀၀၇နွံ)

ဟီၣ်ကဝီၤဖဲချုာ်လွံထုၣ်သုၣ်တဖၣ်လဲအိၣ်လဲ နအဖ အတံင်ပပူၤတကုတခိတဖၣ်နွံ, နအဖ အသးသုၣ်တဖၣ်ဟုၣ်လီတံင် ကလုာ်ဆူၣ်သဝီဖိတဖၣ်အအိၣ်လဲကဘုတ်ဟဲမာ်တံင်, ဟုၣ်ကျိၣ်စု, တံင်အိၣ်ဒီးတံင်အဂုၤအဂၤသုၣ်တဖၣ်လဲကမးစာ်ဝဲသုးအဂီၢ်အ ဘါဒီးသုးအတံင်ရဲၣ်တံင်ကျဲသုၣ်တဖၣ်နွံလီ. ဝဲ လါအိးကထိဘၣ် ၁၀သီ, ၂၀၀၇နွံနွံ သုးသုၣ်တဖၣ်လဲ ၁၈၅ (၃၇၈) ဒီး (၅၅၅) လဲအအိၣ်လဲစေကခ (၉) ဟဲဒီးဆီလီတံင်လီၤဖဲ လါကျဲသဝီ, ထံကံာ်ထုၣ်သဝီ, နုဒိၣ်ခိၣ်သဝီ, ဝဲမူကိတ်ဆိနွံလီ. ခံသီဝဲအလီခဲ ဝဲလါအိးကထိဘၣ် ၁၂သီနွံ နအဖ အသး ၅၀၀၀လဲ ခိၣ်ချုးသုးရံၣ် (၅၅၅) လဲသုးရံၣ်ခိၣ်တုၣ်ဘိၣ် အိၣ်စး ထီၣ်အိးထီၣ်ဝဲဒါဒေးတဖျါဖဲပဒဲကိနွံလီ. နီလဲၣ်ဂုၤနီလဲၣ်ဂုၤလဲအဝဲသုတ်ကတုထီၣ်ဝဲဒါဒေးတဖျါအဲၤကသုအဂီၢ် ဝဲ လါနီၣ် ဝုဘၣ် ၁၃သီနွံ သုးသုၣ်တဖၣ်အံၤဟုၣ်လီတံင်ကလုာ်ဆူၣ်သဝီဖိသုၣ်တဖၣ်လဲကမးစာ်နွံအဝဲသုတ်ဝုၣ် ၁၀၀၀, က ဟံလဲၣ် ၁၅၀ ခဲဒီးဆုာ်လီၤပူၤသဝီဖိ ၇၀၀၀ယုာ်ဒီးကိမဲ့သဝီဖိလဲအဝဲသုတ်ဟုၣ်စုာ်ကိးတံင်ကလုာ်လဲအလဲဒဲသိးကသုထီၣ်ဝဲ နွံကျဲသုးတံင်လီၤလဲအဝဲသုတ်အဂီၢ် လဲ “တဘုတ်အိၣ်ဒီးတံင်ရှုၣ်ဘုတ်”. လဲခဲတနံၤ ဝဲလါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၄သီနွံ သုးတဖုယံလဲ အမာ် ၁၈၅ (၅၅၅) အပူၤအံၤ ယထီၣ်ပူၤသဝီဖိလဲ ၆၀၀၀တိုကရူာ်, မြဲးတွင်းကရူာ်ဒီး မဲတံင်ကရူာ်ခဲလဲာ် ၁၀၀၀၀လဲကဘုတ် ဟဲမာ်တံင်ဝဲတံင်သုၣ်ထီၣ်ဘိၣ်ထီၣ် ဝဲဒေးသီလဲအဘုတ်တံင်သုၣ်ထီၣ်အီၤလဲ နအဖ အသးတံင်လီၤဖဲပူၤထီၣ်ဟီၣ်ကဝီၤဖဲဝဲဒါလိာ် ထံကျဲဖဲ မူကိတ်ဆိနွံလီ. ဝဲ လါနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၄သီနွံ နအဖအသးခိၣ် (personnel) လဲအဟဲလဲ ၁၈၅ (၅၅၅) ဟုၣ်လီတံင် ကလုာ်လဲသဝီဒဲအမာ်မိအူ, ပိာ်ပံာ်ဒါ, အိၣ်ခွါသုၣ်, ထံတိာ်လိာ်, မိးတိုင်တေသဝီလဲ ကဘုတ်ဆုာ်လီၤသဝီဖိသဝီတဖျါ ၅၀

ဂၢလၢကဟဲတုထီၣ်သုးအဖဲအသီလၢသကြာဒဲးတေၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ သဝီတဖျါၣ်န့ၣ်ကဘၣ်ဟဲစိၣ်ယုၣ်ဒီးလုၣ် ၅၀၀ဘိ န့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ သဝီတဖျါၣ်ဟဲလၢၣ် ၂၅၀၀၀ ဖိၣ်ယုၣ်ဒီးလုၣ် ၂.၅၀၀ဘိ ဒီးလုၣ် ၃၅၀၀၀လၢကဘၣ်မၤစၢၤ ဝဲတၢ်မၤ ဆူၣ်မၤစိးအတၢ်မၤလၢအမ့ၢ် တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သုးတၢ်လီၤအသီဖဲသကြာဒဲးတေၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်သုးတၢ်လီၤလၢပျီဖးထီၣ်လဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၄သီ န့ၣ်.သဝီတဖျါၣ်လဲၤယီၤဘၣ်ဝဲန့ၣ်အယုးအမ့ၢ်ပိၣ်ဒီးဘၣ်ဒိဝဲန့ၣ်နးကလဲၣ်သန့ကတုသံဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အယီၤ နအဖဟီၣ်ကဝီၤအပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်ဆူသဝီယီၤပျါၣ်လၢအဘၣ်ဟဲတုန့ၣ်အဝဲသ့ၣ် သကြာဒဲးတေၣ် သုးတၢ်လီၤတဖၣ် လၢသဝီတဖျါၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့ ၅၀,၀၀၀ ကွဲးဝဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၅သီန့ၣ်လီၤ. စ့ ၂၅၀,၀၀၀ကွဲးလၢ နအဖ ယု ဝဲလၢသဝီဖိ အိၣ်အံၤအဝဲသ့ၣ်ကဟ့ၣ်ဝဲ စီၤဖ-----အတၢ်ဘၣ်ဒိအပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နီၢ်နီၢ်တခါန့ၣ်မူဒါလၢကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ဒိ တၢ်ဟးဂူၤဟးဂီၤအပူၤန့ၣ်ကဘၣ်အိၣ်ဝဲလၢနအဖသုးအစုပူၤခိဖျါအဝဲသ့ၣ် ဒီးလီၤမ့ၢ်ပိၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

ဝဲ လၢဒိၣ်ဝဲဘၣ် ၁သီန့ၣ် နအဖအသုးလၢ ခမရ (၃၇၇) လၢအမ့ၢ် စကခ (၉)အိၣ်တၢ်လီၤလၢမူကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤဝဲဆူက့ၢ်ဒိၣ်ခိၣ် ကရူၢ်ဒီးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်ဝဲတၢ်ဖိတၢ်လံၤဒ်လၢလၢတဖၣ်အံၤလၢသဝီဖိအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်ဂံၢ်	သဝီဖိအမံၤ	တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ဟံးဆူၣ်ဝဲ
၁.	စီၤထ-----	အံၤသၣ် ၁၀၀, သဟ ၂၅၀၀, ထံၣ်နီၤအတဖျါၣ်, ထံၣ်န့း ၂၅၀၀, လးဖးယု ၂၀၀၀, ထးတရ ၂၀၀, လီၤဒီ ၆၀၀, အခါမိၣ်အဘိၣ်ဒိၣ် ၂၀၀၀, ဟုးသး ၆၀၀, သဟဒိၣ် ၁၅၀၀, ကဲးအပူၤဒိၣ် ၁၅၀, ဆူကၤအီ ၂၀၀၀, ယုၣ်သီ ၅၀၀, ထံကူသီ ၁၅၀၀, နံၣ်သီ ၅၀၀, ဒီး မိၣ်ဂၤသၣ် ၁၀၀
၂.	စီၤက-----	အံၤသၣ် ၅၀၀၀ ဒီး စဲးသီ ၁၅၀
၃.	စီၤဟ-----	ဟုးသး ၉၀၀, သဟ ၂၅၀၀, လီၤဒီ ၁၅၀၀ ဒီး လွး ၂၀၀၀
၄.	နီၢ်ဘ-----	အံၤသၣ် ၁၅၀၀

ဝဲလၢဒိၣ်ဝဲဘၣ် ၇သီ ၂၀၀၇န့ၣ်န့ၣ်, နအဖအသုးလၢခိၣ်ချးသုးရၣ် (၂၉၉) ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်ဆူ မှီအူ, အိၣ်ခါသုးဒီးပိၣ်ပံၤဒါ သဝီတဖၣ်ဒ်သီးကဟဲစိၣ်လုၣ် (၈) ခိၣ် ဒီးပုၤကဘၣ်ဟဲပိၣ်လုၣ်ခံတခါန့ၣ် သၢၤဂၤလွၢ်ဂၤဒ်သီးမၤစၢၤတၢ်လၢတၢ်ဝဲစိၣ်တီဆူတၢ် အိၣ်တၢ်အိဆူသုးတၢ်လီၤဝဲက့ၢ်ဒိၣ်ခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကလုၢ်မ့အိၣ်ဒ်န့ၣ်သန့ကတု ပုၤသဝီတဖျါၣ်တဖၣ်ပိၣ်ထွဲဘၣ်ဒီးနအဖအသုးသ့ၣ် တဖၣ်ဘၣ်ဆိတလဲက့ၤအတၢ်ကလုၢ်ဆူဝဲ ၅၀၀ဘိန့ၣ်လီၤ. ဝဲ ၅၀၀ဘိမ့မ့ၢ်တၢ်ဖးအါတခါလၢသဝီဖိဘၣ်ဟ့ၣ်ဝဲသန့ကတု ပစံး သုလၢသဝီတဖျါၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤန့ၤတဆဲးတက့ၢ်ခိဖျါတၢ်မၤဆူၣ် နအဖလၢကက့ၤထုးကဒါက့ၤတၢ်ကလုၢ်လၢအဟ့ၣ်ဝဲအဆိက တၢ်တခါန့ၣ်လီၤ. သန့ကတုသဝီအဂၤ ခံဖျါန့ၣ်ဂ့ၢ်လီၤဝဲတၢ်ကလုၢ်တသ့ဘၣ်ဒီးဘၣ်မၤလၢပုၤဝဲန့ၣ်လီၤ. နအဖ ခမရ (၂၉၉) ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ကလုၢ်ဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲလုၣ် (၁၂) ခိၣ်လၢ တီၢ်လိၣ်သဝီဒီးဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲလုၣ် (၆) ခိၣ်လၢ မိးတိုင်တေၣ်အအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝဲလုၣ်ဘိခိၣ်ခိၣ်ထံးသဝီလၢဟံၣ်အိၣ်ဝဲ ၂၉ဖျါဒီးပုၤနီၢ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ (၄၅) လၢအအိၣ်သ့ၣ်လီၤသးလၢလၢဒိၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဒီးဆိထံးကီၢ် ဆၣ်န့ၣ်, နအဖ အသုးဟူးဂဲၤဝဲဒီးဟံးန့ၢ်ဆူၣ်တၢ်ဒ်အဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ် ဝဲလၢနီၣ်ဝဲဘၣ်၁၉သီ ၂၀၀၇န့ၣ်လီၤ.

နီၢ်ဂံၢ်	တၢ်ဖိတၢ်လံၤလၢတၢ်ဟံးဆူၣ်ဝဲ
၁	ဆဲး ၂၁ဘၣ်
၂	နံၣ် ၁၄ဘၣ်
၃	ထံကူ ၃၀ဘၣ်
၄	ဆူကၤ ၇၅ဘၣ်
၅	ဖျါခံ ၇ဘၣ်
၆	ဆူ ၁၄န့ၣ်
၇	ပံၤဖိ ၃ဖျါ
၈	အံၤသၣ် ၁၂၀၀
၉	ကတံၤလၢပုၤဒီးထူ ၁ဖျါ
၁၀	ကွဲးလုၢ်လီၤ ၁ဖျါ
၁၁	ထံၣ်န့း ၈ ဖျါ

တၢ်ကတိၤကျၢ်တံၢ်

မ့ၢ်လၢ နအဖ မၤအါထီၣ်သးအတၢ်လီၤဖဲချၢၣ်လွံၤထူၣ်ကီၢ်ရၣ်ဒီးဟီၣ်ကဝီၤအဂၤလၢကညီၣ်ကီၢ်စၣ်ပူၤအယီၤ. တၢ်ယုထၢလၢ သဝီဖိတဖၣ်အကီၢ်လီၤစၢၤဒဲဒိၣ်မးလီၤ. သးပဒိၣ်ဆဲးမၤဝဲတၢ်မၤသကိးတၢ်အတၢ်ရၣ်တၢ်ကျဲၤ (diplomatic maneuvering) ဒီးဘီမ့ၢ် စၢၤဖိၣ်ကရၢၤဒီးသိးကမၤလီၤစၢၤထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤအတၢ်သးဝဲလၢကီၢ်ပယီၤတၢ်ဂၢၢ်ဘၣ်ယးဒီးကမျၢၢ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်သးဝဲ လၢစဲးပထုဘၣ် ဒီး တၢ်ဂၢၢ်ဘၣ်ယးဒီးတၢ်အိၣ်သးနးထီၣ်လၢသဝီဖိလၢကညီၣ်ကီၢ်စၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အကီၢ်ဘၣ်. တၢ်ဆိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၣ်ဘၢပုၤသဝီဖိလၢအ အိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤလၢ နအဖ အတၢ်ပၤဖိလၢသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒုးဝဲသဝီဖိလၢအမၤတၢ်ဒ်သိးကဟးဆူးဝဲသးအတၢ်ဆိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၢ, တခါအံၤ တၢ်ဆိတလဲသးလၢထံၣ်ကီၢ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် လၢဘီမ့ၢ်ထံၣ်ကီၢ်တခါမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်သၢပုၤဘၣ်န့ၣ် တၢ်ဆိၣ်ဘၣ်ဆိၣ်ဘၢ လၢအဆဲးမၤဒဲးသးသ့ၣ်တဖၣ်အံၤဖျါလၢအလီၤမၤကွံၣ်တသ့ဘၣ်.

“နအဖ မၤဆဲးပၤဒဲးထံၣ်ကီၢ်န့ၣ်, ပုၤကမျၢၢ်ဒ်သိးပုၤကဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မဲာ်ထံၣ်ကီၢ်ပူၤလီၤဖုးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲနအဖအသး ထီၣ်ပုၤသဝီဖိန့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ခးသံကွံၣ်ဝဲလီၤ.”

-စိၤစ---(ဖိၣ်ခွါ, ၅၀န့ၣ်), လ---သဝီ (လၢအိးကထိဘၣ် ၂၀၀၇န့ၣ်)

ထံၣ်ဘျါခဲသဝီဖိ လဲၤတၢ်လၢပုၤဖုၤဖဲလၢအိးကထိဘၣ် ၁၅သီ, ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဃုာ်ပ ယီၤသးဝဲအလီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ ကညီၣ်ဂီၢ်ခွဲးယာ်ကရၢၢ်)

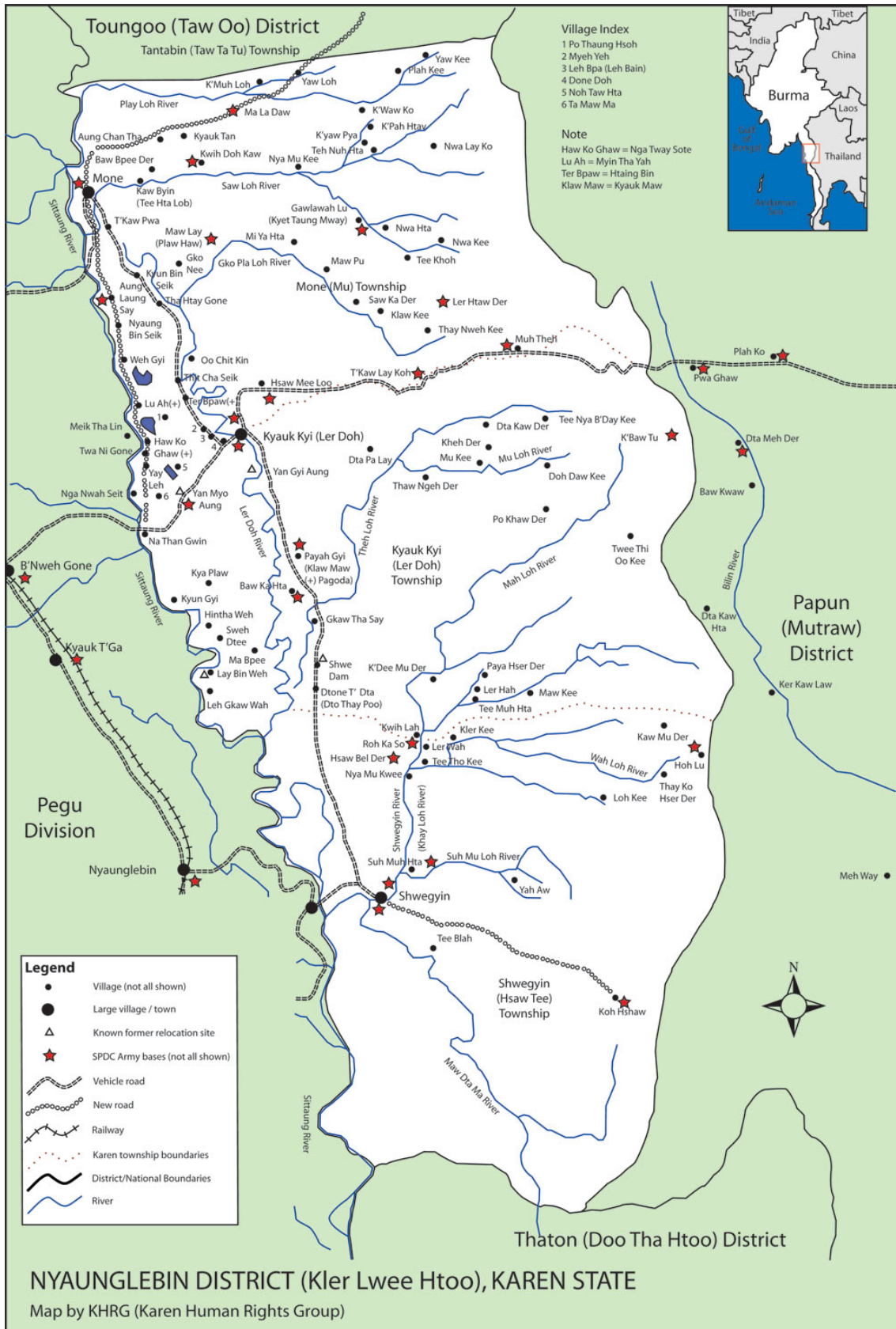

ကဒဲမ့ၢ်အသ့ၣ်ညါဝဲလၢ နအဖအသးကဟဲကျဲတ ဘီအံၤအယီၤအဝဲသ့ၣ်ကတံာ်က တီၤဆိၣ်ထီၣ်အတၢ်ဘိၣ်တၢ်စၢၤဖဲ လၢနီၣ်ဝဲဘၣ် ၁၁သီ, ၂၀၀၇န့ၣ်တချုးလၢအဝဲ သ့ၣ်သးသးအခါဒဲးဘၣ်လီၤ. (တၢ်ဂီၤ ကညီၣ်ဂီၢ်ခွဲးယာ်ကရၢၢ်)

For background on the human rights situation in Nyaunglebin District see the following reports:

- *SPDC Attacks on Villages in Nyaunglebin and Papun Districts and the Civilian Response*, (KHRG, September 2006)
- *Less than Human: Convict Porters in the 2005 – 2006 Northern Karen State Offensive* (KHRG, August 2006)
- *Forced relocation, restrictions and abuses in Nyaunglebin District* (KHRG, July 2006)
- *New SPDC military moves force more villagers to flee* (KHRG, July 2006)
- *SPDC operations in Kler Lweh Htoo (Nyaunglebin) District* (KHRG, April 2006)
- *Attempted rapes and other abuses in northern Karen Districts* (KHRG, March 2006)
- *SPDC road construction plans creating problems for civilians* (KHRG, January 2006)
- *Flight, Hunger and Survival: Repression and Displacement in the Villages of Papun and Nyaunglebin Districts* (October 2001).

Photos documenting attacks on villages, displacement and other abuses in Papun District are presented in *KHRG Photo Gallery 2007* (September 2007) and *KHRG Photo Gallery 2006* (March 2007). These and other reports are available on the KHRG web site at www.khrg.org.

Karen Districts

©Karen Human Rights Group (KHRG), 2005

Scale: 1 cm to 22 km
1 in. to 35 miles